

نارسایی‌هایی که از شهرنشینی متولد شده‌اند

توسعه چشمگیر شهرنشینی همراه با توسعه شهرها از نظر جمعیت و مساحت و به وجود آمدن کلان شهرها و مادرشهرها که خود به صورت شهرکشور جلب توجه می‌کنند باعث ایجاد بافت‌ها و ترکیب‌های مختلف شهری و عوامل ارتباطی و اقتصادی پیچیده‌ای شده‌اند.

توسعه چشمگیر شهرنشینی همراه با توسعه شهرها از نظر جمعیت و مساحت و به وجود آمدن کلان شهرها و مادرشهرها که خود به صورت شهرکشور جلب توجه می‌کنند باعث ایجاد بافت‌ها و ترکیب‌های مختلف شهری و عوامل ارتباطی و اقتصادی پیچیده‌ای شده‌اند.

هر چند که در شهرنشینی واجد بسیاری از مزایای و عوام رفاهی شده‌اند، اما خود مشکلات و معضلاتی را برای ساکنان شهرها دامن زده‌اند که می‌شود آنها را به عنوان مشکلات شهرنشینی در عصر حاضر و ناشی از توسعه و رواج شهرنشینی مورد توجه قرار داد.

توسعه شهرنشینی و بزرگ شدن شهرها علاوه بر اینکه درجهت امنیت و رفاه شهروندان نقش داشته، نارسایی‌های در زندگی شهروندان به خصوص از نظر اقتصادی و اجتماعی به وجود آورده که در بسیاری از موارد این نارسایی‌ها به صورت مسئله حاد جلوه‌گر شده، همچنین باعث به خطر افتادن محیط زیست انسانی نیز شده‌اند.

کارشناس برنامه ریزی شهری و استادیار دانشگاه آزاد زاهدان در این رابطه می‌گوید: فقر و عدم تساوی، بیکاری، از هم گسیختگی قوام خانواده، آلودگی هوا، افزایش بیش از حد جمعیت، کمبود مسکن، کمبود امکانات تفریحی، زاغه نشینی و حاشیه نشینی و آلودگی محیط زیست را می‌توان از مهم‌ترین مشکلات و عوامل زندگی شهری ذکر کرد.

غلامرضا میری در گفت‌وگو با خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، منطقه‌ی سیستان و بلوچستان، افزود: هر کدام از عوامل فوق به نوعی از معضلات شهرنشینی بوده و کم و بیش می‌توان آنها را در شهرهای مختلف بخصوص شهرهای ایران نیز مشاهده کرد.

به گفته میری، شهرنشینی و مدنیت که نوع تکمیل یافته زندگی اجتماعی است با محدودیت‌های اجتماعی زیادی مواجه است. نحوه و شکل زندگی در شهر امر طبیعی و ذاتی نیست، مساله تعلیمی و آموزشی است که دارای دو طرف است که از یک سو مدیران و مسئولان شهری عهده دار تعلم دائم زندگی شهری هستند و از سوی دیگر شهرنشینان مکلفند برای ادامه حیات مطلوب در شهر فرهنگ شهرنشینی را بیاموزند.

وی ادامه داد: فرهنگی شدن در حقیقت هماهنگی و انطباق فرد با کلیه خصوصیات فرهنگی است و معمولاً به دو صورت ممکن است واقع شود، اول به صورت طبیعی و تدریجی که همان رشد افراد در داخل شرایط فرهنگی خاصی است و دوم به صورت تلاقی دو فرهنگ که به طریق مختلف ممکن است، صورت گیرد.

وی خاطرنشان کرد: وجود سازمان صنعتی، تجاری، آموزشی، نظامی، سیاسی، هنری، اداری، وجود تاسیسات عمومی از قبیل آب، فاضلاب، برق، تلفن، گاز، کتابخانه و ... دارا بودن شهرداری و ناهمسانی و عدم تجانس بین مردمان شهرنشین و وجود تحرک مکانی و اجتماعی از ویژگی‌های عمده شهرهاست.

کارشناس برنامه ریزی شهری نیز در این رابطه بیان کرد: به علت ناآشنایی اکثر شهروندان با قوانین شهرنشینی هر روز شاهد درگیری و برخوردهایی هستیم که محصول و منشاء این بار روانی بر روحیه آنان است.

علیرضا جلال زایی در گفت‌وگو با ایسنا، افزود: انسان امروزی تحولات شگرفی را در حوزه‌های گوناگون زندگی به خصوص در حوزه ارتباطات شاهد بوده است. اکنون ظهور شهرنشینی و گسترش رسانه‌های گروهی بیش از هر چیز دیگر زندگی شهری را دستخوش تغییر و دگرگونی کرده و زوایای گوناگون زندگی را در سیطره خود گرفته است.

در پایان باید گفت آموزش فرهنگ شهرونی در هزاره سوم چهره دیگری یافته و پیشرفت‌های جهانی درک جدیدی از شهروندی را الزامی ساخته است و برای همگام شدن با این پیشرفت‌ها شهروندان باید دانش و مهارت‌های لازم را برای شهروندی مفید و موثر بودن در جامعه جهانی کسب نمایند.